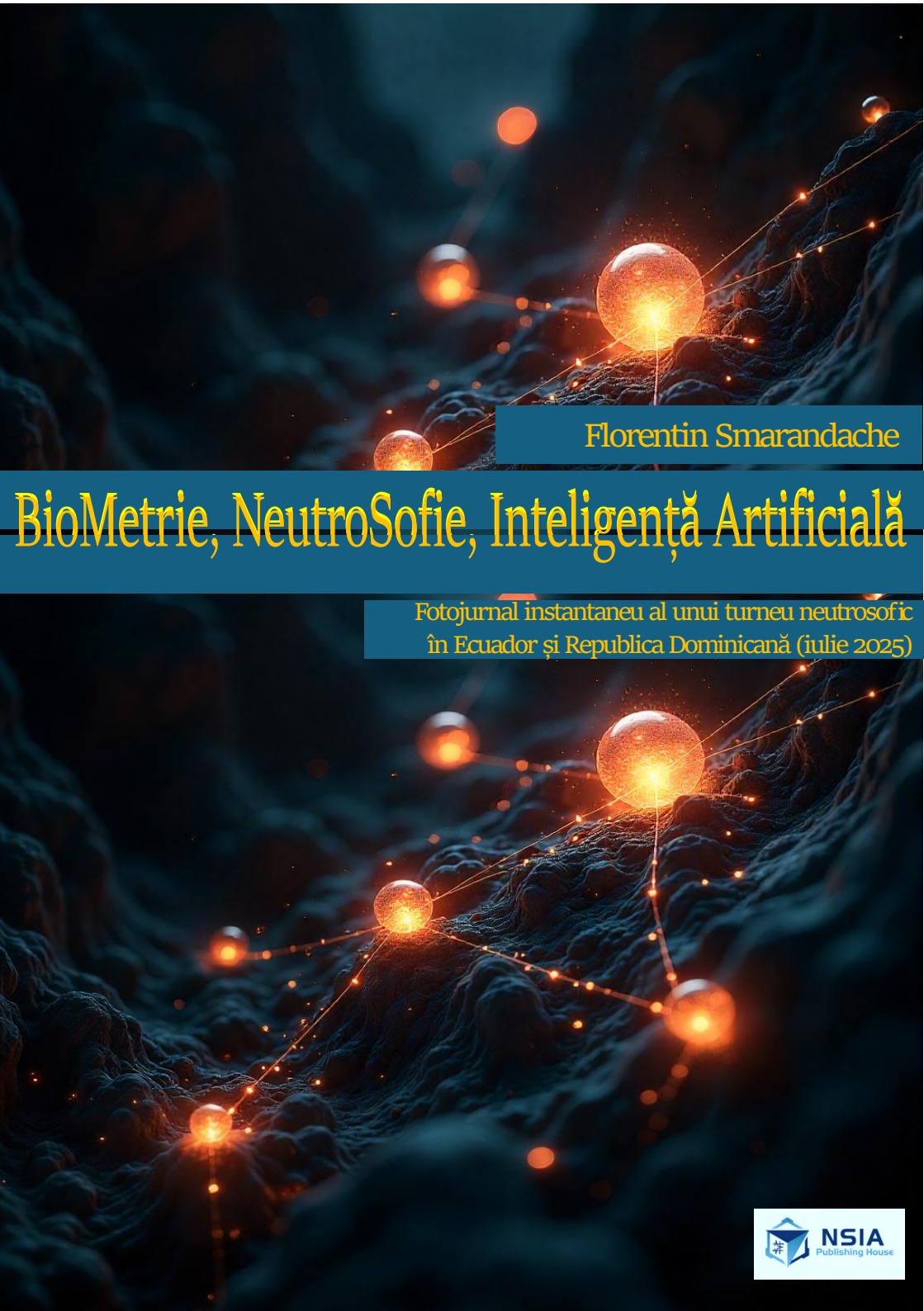

Florentin Smarandache

BioMetrie, NeutroSofie, Inteligență Artificială

Fotojurnal instantaneu al unui turneu neutrosofic
în Ecuador și Republica Dominicană (iulie 2025)

Florentin Smarandache
BioMetricie, NeutroSofie, Inteligență Artificială
Fotojurnal instantaneu al unui turneu neutrosofic
în Ecuador și Republica Dominicană (iulie 2025)

Lectori:

- Prof. univ. dr. Maikel Yelandi Leyva Vázquez
Universitatea din Guayaquil (Ecuador)
- Prof. univ. dr. Juan Manuel Corchado Rodriguez
Rectorul Universității din Salamanca, Spania
- Prof. univ. dr. Jesús Estupiñán Ricardo
Institutul Superior Tehnologic
de Cercetare Științifică și Inovare,
Quito (Ecuador)
- Prof. univ. dr. Purificación Galindo Villardón
Universitatea din Salamanca (Spania)
- Prof. univ. dr. Purificación Vicente Galindo
Universitatea din Salamanca (Spania)
- Prof. univ. dr. Marcelo Ruiz Toledo
Universitatea Bernardo O'Higgins (Chile)
- Prof. univ. dr. Omar Ruiz Barzola
Universitatea Bernardo O'Higgins (Chile)
Escuela Superior Politécnica del Litoral (Ecuador)

Referințe media

<https://spondylusdigital.com/iberoamericano-de-biometria/>

<https://www.lavanguardia.com/vida/20250709/10870951/ecuador-espana-lideran-quito-noveno-encuentro-iberoamericano-biometria-agenciaslv20250709.html>

<https://www.swissinfo.ch/spa/ecuador-y-espana-lideran-en-quito-el-noveno-encuentro-iberoamericano-de-biometria/89651693>

Referințe instituționale online

<https://www.unemi.edu.ec/index.php/2025/07/10/unemi-lidera-la-organizacion-del-ix-encuentro-iberoamericano-de-biometria-2025-en-quito/>

Rețele sociale

Facebook: <https://www.facebook.com/ube.edu.ec/>

Instagram: <https://www.instagram.com/ixencuentrobio/>

Twitter: <https://x.com/UbeEcuador/status/1942757545560469727>

Florentin Smarandache

BioMetricie, NeutroSofie, Inteligență Artificială

Fotojurnal instantaneu al unui turneu neutrosodic
în Ecuador și Republica Dominicană (iulie 2025)

Neutrosophic Science International Association (NSIA)
Publishing House

Gallup - Guayaquil
Statele Unite ale Americii – Ecuador
2025

Neutrosophic Science International Association (NSIA)
Publishing House

Division of Mathematics and Sciences
University of New Mexico
705 Gurley Ave., Gallup Campus
NM 87301, United States of America

University of Guayaquil
Av. Kennedy and Av. Delta
“Dr. Salvador Allende” University Campus
Guayaquil 090514, Ecuador

<https://fs.unm.edu/NSIA/>

ISBN 978-1-59973-875-8

Imaginile copertelor au fost create cu ajutorul inteligenței artificiale.

Prolog: Călătorie între două emisfere ale cunoașterii

Fiecare călătorie este, în esență, o dublă călătorie: una măsurată în kilometri, fusuri orare și peisaje noi; și o alta, mai profundă, care traversează teritoriile ideilor. Acest fotojurnal este cronica unei duble călătorii care m-a dus, în vara anului 2025, în două inimi vibrante ale Americii Latine: Ecuador și Republica Dominicană.

Pretextul era academic, dar scopul era conexiunea. În Quito, capitala cuibărită în altitudinea andină, destinația a fost „A IX-a Întâlnire Ibero-Americană de Biometrie”, un forum pentru descifrarea complexităților identității umane prin intermediul datelor. Câteva zile mai târziu, în căldura Caraibelor, Santo Domingo ne-a primit să explorăm o nouă frontieră a gândirii la conferința „Inteligență Artificială și Neutrosofia”.

Între acești doi poli - măsurarea umanului și crearea unei inteligențe non-umane - se întinde podul conceptual care mi-a ghidat munca: neutrosofia. Această carte nu este doar un jurnal instantaneu; este o încercare de a observa lumea printr-o lentilă neutrosofică, căutând nuanța, indeterminarea și echilibrul dintre contrarii. Este o explorare a modului în care logica care depășește simplul binom al adevărului și falsității se manifestă în cultura, știința și viața de zi cu zi a locurilor pe care le vizitez.

Prin intermediul acestor pagini și fotografii, cititorul va găsi rigoarea dezbaterii academice alături de căldura vieții de zi cu zi: de la discuții despre algoritmi de învățare automată la aroma unui *mofongo* dominican; de la solemnitatea unei conferințe internaționale la bucuria unei petreceri printre prietenii hispanici din Guayaquil.

Acest fotojurnal este o invitație de a mă însoți în această călătorie, de a sta alături de mine cu un picior în fiecare emisferă a „Mijlocului Lumii” și de a reflecta asupra faptului dacă inteligența artificială, la fel ca noi, va învăța într-o zi să navigheze prin incertitudinile fertile ale existenței.

Florentin Smarandache
iulie 2025

Spre Ecuador — 4-5 iulie 2025

O juma' de noapte în aeroport, în Tucson, așteptând dimineața avionul spre Houston.

Focuri de artificii se aud, pocnind pe pe străzi... Americanii sărbătoresc *Ziua Independenței* (4 iulie 1776), eliberarea de sub stăpânirea britanică - în vremea Regelui George al III-lea (1760-1820).

*

Atâta namilă de fier s-o ridici în aer, plină cu oameni...

Tucson - Houston (SUA) - Bogota (Columbia) - Guayaquil (Ecuador).

Zece ore de zbor, în total.

*

Turbulențe peste ocean.

De multe ori am zis că nu o să mai zbor... că stau liniștit acasă...

Dar sunt și momente când merge atât de liniștit... de parcă stă.

*

Mă întrețin cu colegii de scaun - din zborul spre Columbia... bem vin roșu, mai comandăm un pahar...

Discutăm...

Nu mi-e rușine să mai întreb câte un cuvânt în spaniolă, să îmi perfecționez limba.

*

În dreapta este Diego, expulzat din State, se întoarce acasă.

În stânga, Rocio, mama a doi copii, amândoi aviatori în State. Rocio și soțul ei Leonidas au venit să-i viziteze.

*

Alt turneu prin America de Sud.

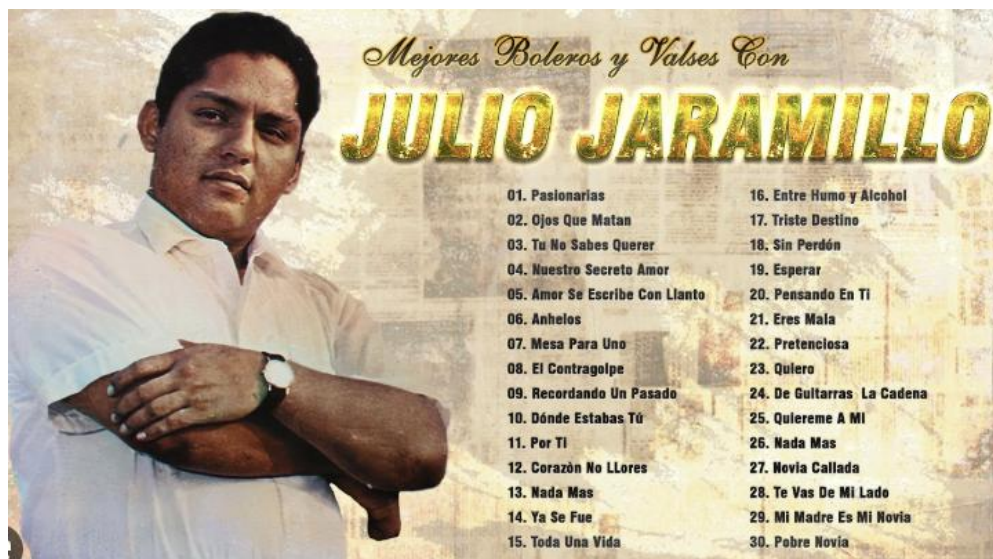
Cu compania *Avianca*.

*

Un cântăreț îndrăgit în Ecuador: Julio Alfredo Jaramillo Laurido (cunoscut și ca "JJ" sau "Mr. Juramento"), denumit Frank Sinatra din America Latină.

Jaramillo a fost un maestru al unor genuri muzicale precum bolero, pasillo, valse, tango și ranchera. Voce melancolică, interpretări pline de emoție.

El Ruiseñor de America (Privighetoarea Americii).

Ascultăm "Nuestro Juramento" (Jurământul nostru), "Ódiame" (Urește-mă), "Fatalidad" (Fatalitate), "No Me Toquen Ese Vals" (Nu-mi atingeți valsul acela), "Reminiscencias" (Reminiscente), "Que Nadie Sepa Mi Sufrir" (Să nu știe nimeni suferința mea).

Guayaquil — 6-7 iulie 2025

Petrec cu prietenii latino-americi, în Guayaquil... până noaptea târziu.

Maikel și Angelica... ei râd:

— Florentino iar scrie o carte! [Îmi notez în carnetel...]

La vida es dulce!

Jorgito El Guayaquil în *Video Música*.

Ne distrăm.

Carlos Gardel, *Volver*.

Zice: *20 años no es nada*.

Juan Luis Guerra. *Ojalá que llueva café*..

*

Petrecheri cu prietenii hispanici până la miezul nopții...

Mă țin să vorbesc doar spaniola (în afară de Maikel, ceilalți nu știu engleza sau altă limbă).

*

“¡Ser culto para ser libre!” (Fii cultivat pentru a fi liber!) — Jose Marti

*

La Escuela Superior Politécnica del Litoral am donat patru cărți.

*

Vara și iarna sunt la fel în Ecuador. Temperatura este constantă neutrosfic, cu variații mici între cea mai mică și cea mai mare.

*

Ajungem la *Universidad Bolivariana del Ecuador*, nouă, în construcție încă.

NOTICIAS UNIVERSITARIAS

Científico de renombre mundial visita la UBE y dona algunos de sus libros

08 JULIO, 2025

La Universidad Bolivariana del Ecuador (UBE) recibió la visita del Ph.D. Florentin Smarandache, profesor emérito de matemáticas, científico, escritor y artista, reconocido a nivel global por sus aportes en múltiples disciplinas y por figurar en el Top 2% de los Científicos del Mundo. Durante su visita, se reunió con autoridades de la UBE, entre ellas el Ph.D. Roger Martínez Isaac, la Ph.D. Rosangela Caicedo Quiroz, el Ph.D. Rafael Soreghi Ortega y la MSc. Irina Jiménez Álava.

En este encuentro institucional, el Dr. Smarandache donó ejemplares de su autoría al Centro de Recursos para el Aprendizaje y la Investigación (CRAI), fortaleciendo el acceso a obras de alto valor académico en áreas como lógica, matemáticas, física y filosofía. Entre los libros entregados constan: Un viaje El Salvador: Fotodiario instantáneo; Toward a New Paradigm: Insights into Neutrosophic Philosophy; Investigación Operacional, Vol. 46, No. 2, 2025; y Neutrosophic Sets and Systems, Vol. 71, 2024 (edición especial del congreso internacional NeutroGeometry, NeutroAlgebra y sus aplicaciones, realizado en La Habana, Cuba).

Fruto de este encuentro, la UBE, a través de sus vicerrectorados Académico y de Investigación y Vinculación Social, proyecta impulsar investigaciones conjuntas con enfoque internacional, orientadas a la publicación en revistas de alto impacto como Neutrosophic Sets and Systems, indexada en Scopus y dirigida por el Dr. Smarandache.

La visita del Dr. Smarandache marca un hito para la UBE, al consolidar vínculos con referentes de la ciencia internacional y abrir nuevas oportunidades para la investigación colaborativa, la producción académica de alto nivel y la proyección institucional en redes científicas globales.

<https://ube.edu.ec/Actividades/noticias/1506/Cient%C3%ADfico%20de%20renombre%20mundial%20visita%20a%20UBE%20y%20dona%20algunos%20de%20sus%20libros>

Traducerea în română a consemnării de pe saitul Universității:

Vizita Profesorului Florentin Smarandache la Universitatea Bolivariană din Ecuador (UBE)

Universitatea Bolivariană din Ecuador (UBE) a primit vizita Dr. Florentin Smarandache, profesor emerit de matematică, om de știință, scriitor și artist, recunoscut la nivel global pentru contribuțiile sale în multiple discipline și pentru că figurează în Top 2% dintre cei mai buni oameni de știință din lume. Pe durata vizitei sale, s-a întâlnit cu oficialități ale UBE, printre care Dr. Roger Martínez Isaac, Dr. Rosangela Caicedo Quiroz, Dr. Rafael Soreghi Ortega și MSc. Irina Jiménez Álava.

Donare de Cărți și Consolidarea Resurselor Academice

În cadrul acestei întâlniri instituționale, Dr. Smarandache a donat exemplare ale lucrărilor sale Centrului de Resurse pentru Învățare și Cercetare (CRAI), consolidând astfel accesul la opere de înaltă valoare academică în domenii precum logica, matematica, fizica și filosofia. Printre cărțile predate se numără: *Un viaje El Salvador: Fotodiario instantáneo*; *Toward a New Paradigm: Insights into Neutrosophic Philosophy*; *Investigación Operacional*, Vol. 46, No. 2, 2025; și *Neutrosophic Sets and Systems*, Vol. 71, 2024 (ediție specială a congresului internațional NeutroGeometry, NeutroAlgebra și aplicațiile sale, desfășurat în Havana, Cuba).

Oportunități de Cercetare Colaborativă și Proiecție Internațională

Ca urmare a acestei întâlniri, UBE, prin prorectoratele sale Academic și de Cercetare și Relații Sociale, intenționează să impulsioneze cercetări comune cu focus internațional, orientate spre publicarea în reviste de înaltă ținută, cum ar fi *Neutrosophic Sets and Systems*, indexată în Scopus și condusă de Dr. Smarandache.

Vizita Dr. Smarandache marchează un moment important pentru UBE, consolidând legăturile cu personalități de referință din știința internațională și deschizând noi oportunități pentru cercetarea colaborativă, producția academică de înalt nivel și proiecția instituțională în rețelele științifice globale.

*

Comunidad Andina (comercială și politică): Bolivia, Peru, Ecuador, Columbia. Chile (în timpul dictaturii Pinochet) și Venezuela s-au retras din această comunitate.

*

El Paseo Shopping Durán în Guayaquil.

*

Apoi la restaurantul *De Mar a Mar*, "cangrejos y mariscos" (raci și mâncare de mare).

*

Îmi place mâncarea tipică din Guayaquil.

O familie Quechua din Guayaquil, Ecuador, lângă buticul lor, un loc unde tradiția și limba Quechua continuă să trăiască.

Quito — 8 iulie 2025

În aeroportul din Guayaquil. Se numește Aeropuerto Internacional José Joaquín de Olmedo (cod IATA GYE și ICAO SEGU). Zburăm 35 de minute, la Quito, eu cu Maikel.

Sunt șapte zboruri în Insulele Galapagos (La Baltra și San Cristobal).

Avianca (din Columbia) și *Latam* (din Chile), companiile aeriene de aici.

*

Zborul 1625 cu *Avianca* – plin ochi.

Zonă muntoasă, verde, în capitala ecuadoriană.

Avionul, cu trepidații permanente.

Tunel lung, aglomerat de mașini, prin munți.

*

Quito e la puțin peste 2.800 de metri altitudine deasupra nivelului mării. Este una dintre cele mai înalte capitale din lume — doar La Paz (Bolivia) se află mai sus.

Vreo 40 de minute de la aeroport în oraș.

Cazați la Hotelul *La Quinta (by Wyndham)*, în Quito.

*

Un grup de cercetători, participanți la Conferința Internațională “IX Encuentro Iberoamericano de Biometría 2025”, în engleză: IX Ibero-American Biometrics Meeting (Quito, Ecuador, 9-11 iulie 2025).

Conferința reunește cercetători și profesioniști din domeniul biometriei și statisticii aplicate în sănătate, agricultură, sustenabilitate etc.

Cena de bienvenida (banchetul conferinței) la Restaurant Cook's
(Calle República Salvador).

Întâlnit cu Claudio Ruff (Rector U.B. du Chili), fluent în franceză.

*

Rectorul Universității din Salamanca, Spania, Juan Manuel
Corchado Rodríguez, participă la conferința.

*

"El Padre de la logica Neutrosofica", sunt numit.

Estimado Dr. Florentin Smarandache

Catedrático - Universidad de Nuevo México

Reciba un cordial saludo de la Universidad Estatal de Milagro.

Nos es grato extenderle una **invitación formal para participar como conferencista magistral** en el **IX Encuentro Iberoamericano de Biometría 2025**, que se realizará del **9 al 11 de julio de 2025** en la ciudad de **Quito, Ecuador**.

Este evento busca fomentar el intercambio académico y científico en Iberoamérica sobre los avances y aplicaciones de la biometría en distintas áreas.

Adjuntamos el cronograma oficial del evento, junto con el enlace al **tutorial de inscripción** y el **sitio web oficial** para mayor información. Agradecemos su colaboración en difundir esta invitación a su equipo docente y estudiantil.

Quedamos atentos a su confirmación para coordinar aspectos logísticos y asegurar su participación exitosa en el evento.

Contacto: encuentroiberoamericanobiometria2025@unemi.edu.ec

Sitio web del evento: <https://iberoamericano.unemi.edu.ec/es/>

Tutorial de inscripción: <https://linktr.ee/UNEMIDivulga>

Será un honor contar con su presencia.

Hola!

Mi nombre es Florentin Smarandache, y soy Profesor Emérito de Matemáticas en la Universidad de Nuevo México, en los Estados Unidos.

Hablaré un poco en español y espero que puedan entenderme.

También hablo inglés, francés y rumano (mi lengua materna), que es un idioma latino similar al español.

Gracias por invitarme a participar en este evento científico. He colaborado con muchos investigadores y profesores latinoamericanos, y he visitado varios países de América Latina. Durante mis visitas, participé en conferencias, seminarios y eventos científicos, donde realicé presentaciones en español sobre temas como matemáticas, ciencia, filosofía y sus aplicaciones.

Junto con el Prof. Dr. Maikel Leyva Vásquez de la Universidad de Guayaquil, Ecuador, editamos una revista internacional llamada *Neutrosophic Sets and Systems* en inglés, y otra revista en español, *Neutrosophic Computing and Machine Learning*. Además, publicamos libros científicos colectivos.

El año pasado, se realizaron tres conferencias sobre lógica neutrosófica, conjuntos, probabilidad y estadística en Lima (Perú), La Habana (Cuba) y Guayaquil (Ecuador), y también realizamos seminarios en universidades de Colombia y Ecuador hace años atrás.

Más allá de la investigación científica, he escrito diarios de viaje y creado fotomontajes (originalmente en rumano y luego traducidos al español), que he compartido en Internet. Planeo hacer lo mismo con mi visita a Ecuador y República Dominicana, ya que estoy ansioso por conocer y experimentar la cultura de los países que visito.

Junto con mi colega hispano, Maikel Vázquez, documentamos la conexión entre la lógica neutrosófica y las culturas indígenas, así como las filosofías ancestrales en América Latina.

En la lógica neutrosófica, una proposición o idea tiene tres grados: verdadero, falso y neutral (o indeterminado). Esto representa una dinámica entre tres elementos, o tri-aléctica, y generaliza la dialéctica occidental, que tradicionalmente solo considera la oposición entre verdad y falsedad, ignorando la importancia de la neutralidad (indeterminación) para establecer el equilibrio entre los opuestos.

Una forma aún más general es la lógica neutrosófica refinada, donde tenemos varios tipos de verdad, varios tipos de falsedad y varios tipos de neutralidad (o indeterminación). Esto da lugar a la n-aléctica, que representa dinámicas entre múltiples componentes (más verdades, más falsedades y más indeterminación).

Más tarde, junto con el Prof. Dr. Maikel Vázquez, exploramos cómo las filosofías colombianas—especialmente las tradiciones mesoamericanas, andinas y amazónicas—estudian las cosmovisiones indígenas en alineación con estructuras n-alécticas.

La figura de Quetzalcoatl/Kulkán ilustra un equilibrio triádico entre el cielo, la tierra y el inframundo, mientras que conceptos andinos como Yanantin y Pachakuti representan la dualidad complementaria y la transformación. La cosmología Shuar también ejemplifica un sistema n-aléctico complejo, en el que múltiples fuerzas espirituales y naturales interactúan dinámicamente.

El modelo ético de toma de decisiones, que aplicamos a la extracción de recursos y los principios de Pachamama, utiliza métricas ponderadas y cálculos de distancia neutrosófica para evaluar opciones sostenibles. Los resultados demuestran cómo el razonamiento n-aléctico puede ser una herramienta poderosa para equilibrar factores económicos, ambientales y sociales, promoviendo una integración armónica de fuerzas opuestas e indeterminadas en la toma de decisiones.

Traducerea în limba română a cuvântării mele la conferință:

Bună ziua!

Numele meu este Florentin Smarandache, profesor emerit de matematică la Universitatea New Mexico, Statele Unite. Vorbesc puțin spaniolă, dar sper să mă veți înțelege. De asemenea, vorbesc engleza și franceza, iar ca limbă nativă: româna, care este o limbă latină foarte apropiată de spaniolă.

Mulțumiri pentru invitația de a participa la acest eveniment științific.

Am colaborat cu mulți cercetători și profesori latino-americani și am vizitat multe țări latino-americane, participând la diverse conferințe, seminarii și evenimente științifice, unde am avut prezentări, în spaniolă, despre matematică, știință, filosofie și aplicațiile lor.

Împreună cu Prof. Dr. Maikel Leyva Vázquez, din Ecuador, edităm o revistă internațională numită *Neutrosophic Sets and Systems*, în engleză, și o altă revistă în spaniolă, numită *Neutrosophic Computing and Machine Learning*. Pe lângă acestea, publicăm cărți colective de știință.

Trei conferințe de logică / mulțime / probabilitate / statistică au avut loc anul trecut în America Latină, în Lima (Peru), Havana (Cuba) și Guayaquil (Ecuador). Seminarii au avut loc la universități din Columbia și Ecuador.

Pe lângă cercetarea științifică, am scris jurnale de călătorii și am făcut montaje de fotografii (în română și apoi traduse în spaniolă) și le-am pus online. Intenționez să fac același lucru și în prezent, despre El Salvador, deoarece vreau să mă documentez și să învăț despre cultura țărilor pe care le vizitez.

Împreună cu prietenul meu hispanic, Maikel Vázquez, ne documentăm privind legătura dintre logica neutrosofică și culturile indigene și filosofile ancestrale din America Latină.

În logica neutrosofică, o propoziție / idee are trei grade: de adevăr, de fals și de neutru (nedeterminat). Este o dinamică între trei elemente, sau tri-alectică, și aceasta generalizează dialectica occidentală, care este o dinamică de numai două elemente [opозиția dintre adevăr și fals], ignorând importanța neutralului (nedeterminatului) în stabilirea balanței dintre opuse. Mai generală este logica neutrosofică rafinată, unde avem mai multe tipuri de adevăr, mai multe tipuri de fals și mai multe tipuri de neutral (sau indeterminate). Deci avem o n-alectică, sau dinamică dintre n componente (mai multe adevăruri, mai multe falsuri și mai multe indeterminări).

Împreună cu Prof. Dr. Maikel Vázquez, am arătat că filozofiele columbiene, în special tradițiile mezoamericane, andine și amazoniene, studiază modul în care viziunile indigene asupra lumii se aliniază cu structurile n-alectice. Figura lui Quetzalcóatl/Kukulcán ilustrează un echilibru triadic de cer, pământ și lumea interlopă, în timp ce Andean Yanantin și Pachakuti reflectă dualitate și transformare complementară. Cosmologia Shuar exemplifică în continuare un sistem complex n-alectic, în care multiplele forțe spirituale și naturale interacționează dinamic. Etica modelului decizional, aplicat extracției resurselor și principiilor Pachamama, utilizează ponderat metrice și calcule neutrosofice ale distanței pentru a evalua alegerile durabile. Rezultatele evidențiază raționamentul n-alectic ca un instrument puternic de echilibrare a factorilor economici, de mediu și sociali, promovând integrarea armonioasă a forțelor opuse și indeterminate în luarea deciziilor.

IX ENCUENTRO IBEROAMERICANO DE BIOMETRÍA 2025

Introducción

El IX Encuentro Iberoamericano de Biometría continúa una destacada trayectoria de cooperación académica internacional desde su inicio en 2007, impulsado por la Universidad de Salamanca y el Consejo Español de Estudios Iberoamericanos. Este congreso se ha consolidado como un foro fundamental para el análisis y desarrollo de métodos estadísticos y matemáticos aplicados en múltiples áreas del conocimiento, como la Biología, Medicina, Psicología, Farmacología y Agricultura. Su enfoque interdisciplinario ha permitido la construcción de redes científicas sólidas y el surgimiento de nuevas ideas metodológicas, gracias a la diversidad de perspectivas de investigadores, docentes y estudiantes iberoamericanos.

En esta novena edición, resalta la participación activa de la Universidad Estatal de Milagro, cuya colaboración refuerza el carácter integrador del encuentro y abre nuevas oportunidades de cooperación regional. Más allá de su dimensión técnica, el congreso se orienta también a la difusión social del conocimiento, buscando su aplicación en ámbitos educativos, investigativos y de formulación de políticas. Así, se consolida como un espacio que impulsa la excelencia académica y promueve una ciencia con impacto social.

Fechas importantes:

Marzo 17-30 Abril, 2025

👤 Registro

Mayo 26, 2025

📄 Carta de aceptación

Junio 24, 2025

📋 Cámara lista

Julio 8, 2025

📅 Cursos - Pre congreso

Julio 9-11, 2025

📅 Fechas de la conferencia

**IX ENCUESTRO
IBEROAMERICANO, DE
BIOMETRÍA
2025**

Temas relevantes:

- ▶ Innovaciones metodológicas en el análisis multivariante: Nuevas Técnicas y enfoques. Desarrollo de software Métodos avanzados de análisis multivariante en ciencias sociales y afines
- ▶ Aplicaciones de la Ciencia de Datos Multivariantes en Medicina y Salud Pública.
- ▶ Análisis multivariante en educación y evaluación académica
- ▶ Análisis multivariante en ecología y ciencias ambientales: biodiversidad, sostenibilidad y cambio climático
- ▶ Análisis Multivariante en la Gestión de Riesgos y Toma de Decisiones
- ▶ Análisis Multivariante en Economía Circular: Hacia un Modelo Productivo y de Consumo Sostenible

Fechas importantes para Autores:

Abril 17-30, 2025

 Resumen

Abril 30, 2025

 Documento final

Mayo 1-15, 2025

 1ra Revisión

Mayo 19, 2025

 Observaciones

Mayo 19-25, 2025

 Subir documento corregido

Mayo 25-30, 2025

 2da Revisión

Junio 2, 2025

 Carta de aceptación

Junio 24, 2025

 Camera lista

Julio 9-11, 2025

 Conferencia

IX ENCUENTRO IBEROAMERICANO DE BIOMETRÍA 2025

Cronograma del evento:

PRE-CONGRESO DÍA 1:

8 JULIO, 2025 14h00 - 18h00

Curso 1:

Análisis de Datos a la Evidencia Científica: Meta-Análisis con MetaStat, sin programación en R

CONFERENSISTA

Dra. Cecilia Brunor

Universidad Tecnológica Argentina de Córdoba

8 JULIO, 2025 18h00 - 18h00

Curso 2:

Modelos Jerárquicos Bayesianos: Elevando el Meta-Análisis a un Nuevo Nivel con R y STAN.

CONFERENSISTAS

Dr. Sergio Bauz y Dr. Johny Pambabay.

Centro de Estudios e Investigaciones Estadísticas (CEIE)
UNAM

CONGRESO DÍA 1:

9 JULIO, 2025 08h30 - 10h30

Registro y entrega de materiales

9 JULIO, 2025 08h30 - 10h30

Curso 3:

Aplicaciones de Modelos Lineales Generalizados Mixtos

CONFERENSISTA

Dr. Raul Machiavelli

Centro y Oficina
Unidad de Ciencias Aplicadas - Universidad de Puerto Rico

9 JULIO, 2025 10h30 - 11h00

Coffee Break

9 JULIO, 2025 11h00 - 11h30

Inauguración del Congreso

9 JULIO, 2025 11h30 - 12h15

Conferencia de Apertura

Desarrollo de un Sistema de Minería de datos basado en técnicas de reducción de la dimensionalidad: desde el ACP hasta el CoPlo-t-SNE

CONFERENSISTA

Dr. Fabián Guevara Viejó

Departamento de Estadística
Universidad Nacional de La Plata

9 JULIO, 2025 12h30 - 13h30

Almuerzo libre

**IX ENCUENTRO
IBEROAMERICANO DE
BIOMETRÍA
2025**

Cronograma del evento:

CONGRESO DÍA 1:

8 JULIO, 2025 13h30 - 14h15

Conferencia Magistral

IA Generativa y Ciencia de Datos: Innovación sin límites

CONFERENSISTA
Dr. Juan Manuel Corchado

9 JULIO, 2025 @ 14h15- 15h00

Conferencia Magistral

Impacto del Financiamiento y la Salud Financiera en la Calidad de la Educación Terciaria. Un Análisis Dinámico Multivariante en Chile

CONFERENSISTA
Dr. Claudio Ruff

9 JULIO, 2025 15h00 - 15h45

Conferencia Magistral

CONFERENSISTA
Mg. Luis Cardó
Gerente General
Unión Industrial Cloratos del Sur - UIC

9 JULIO, 2025 15h45 - 16h30

9 JULIO, 2025 @ 16h30- 17h15

Conferencia Magistral

La International Biometric Society: Un camino de crecimiento y apoyo mutuo.

CONFERENSISTA
Dra. Gabriela Cendoya

9 JULIO, 2025 17h15 - 18h30

IX ENCUESTRO IBEROAMERICANO DE BIOMETRÍA 2025

Cronograma del evento:

CONGRESO DÍA 2:

10 JULIO, 2025 08h30 - 10h30

Curso 4

Metodología STATIS. Algunas propuestas para el análisis de la interestructura en el caso de variables categóricas

CONFERENSISTAS

- Dra. Maura Vésquez
- Dr. Guillermo Ramírez

10 JULIO, 2025 10h30 - 12h00

Coffee Break

10 JULIO, 2025 12h00 - 12h45

Conferencia Magistral

Métodos Multivariantes Basados en Distancias: De la Visualización Factorial a la Construcción de Distribuciones Singulares

CONFERENSISTA

Dr. Carlos Cuadras Avellana

Universidad Central de Venezuela

10 JULIO, 2025 12h45 - 12h30

Conferencia Magistral

From Neutrosophic Statistical Analysis to Plithogenic Statistics in Scientific Research

CONFERENSISTAS

- Dr. Florentine Smarandache
- Dr. Maikel Leiva

10 JULIO, 2025 12h30 - 13h15

Conferencia Magistral

Métodos estadísticos para determinar el efecto del cuidado integral paliativo en servicios de salud de personas con enfermedad de Parkinson y demencia en Estados Unidos de América.

CONFERENSISTA

Dra. Adriana Pérez.

Presidenta
Sociedad Latinoamericana y el Caribe de Menores

10 JULIO, 2025 13h15 - 13h45

Conferencia Magistral

Optimizando la pesca: Un enfoque predictivo para la localización y conservación de Scorpaenopsis japonicus en Ecuador e Datos: innovación sin Límites

CONFERENSISTA

Mg. Jessica Vera Bermudez

Presidenta
Sociedad Latinoamericana de Biometría

10 JULIO, 2025 13h45 - 14h15

Almuerzo

10 JULIO, 2025 14h15 - 16h00

Visita a la Mitad Del Mundo

**IX ENCUENTRO
IBEROAMERICANO DE
BIOMETRÍA
2025**

Cronograma del evento:

CONGRESO DÍA 3:

11 JULIO, 2025 08h00-10h00

Ponencias Simultaneas

11 JULIO, 2025 09H00 - 10H00

Reunión Organizativa de la Red Internacional Hispana de la IBS

11 JULIO, 2025 10h00 - 11h00

Coffee Break y Póster Científico

11 JULIO, 2025 11h00-11h30

Conferencia Magistral

CARDIOUNEMI. Estudio Clínico Epidemiológico de las enfermedades cardiovasculares y sus factores de riesgo, en Profesorado y PAS universitario

CONFERENSISTA

Dr. Enrique Vicente Rivera

11 JULIO, 2025 11h30 - 12h00

Conferencia Magistral

Herramientas para analizar cambios alfa beta y gamma en datos de autopercepción

CONFERENSISTA

Dra. Purificación Vicente Galindo.

11 JULIO, 2025 12h00-12h30

Conferencia Magistral Paralela

Salón I: Optimización de Decisiones Académicas: El Rol de R-Shiny-Connect en la Gestión Universitaria

Salón 2: Optimización por Enjambre de Partículas para la Selección Eficiente de las Variables relevantes en Análisis de Datos

CONFERENSISTA

Mt. Greivin Villegas Barahona.

CONFERENSISTA

Dr. Jhon Ramirez

100%

The image displays the official program for the IX Encuentro Iberoamericano de Biometría 2025. At the top right, the UNEMI logo is shown alongside the text 'Facultad de Investigación'. The central title 'IX ENCUESTRO IBEROAMERICANO DE BIOMETRÍA 2025' is prominently displayed. The program is organized into five time slots on the left, each with a date and time icon. The first slot (11 JULIO, 2025, 12h30-13h00) is for a 'Conferencia Magistral Paralela' in Salón 1 and Salón 2, featuring speakers Dr. Eugenia Ferreira (Universidad Catolica Peru) and Dr. Ángel Rafael Vargas Valencia (Universidad de Cádiz). The second slot (11 JULIO, 2025, 13h00-13h30) is for 'Ponencias Simultaneas'. The third slot (11 JULIO, 2025, 13h30-14h30) is for 'Almuerzo'. The fourth slot (11 JULIO, 2025, 14h30-16h30) is for 'Ponencias Simultaneas'. The fifth slot (11 JULIO, 2025, 17h30-12h00) is for a 'Conferencia de Clausura' featuring speaker Dra. Purificación Vicente Galindo (UNAM, Salamanca, España). The background of the program features a faint, stylized circular pattern.

UNEMI | Facultad de Investigación

IX ENCUESTRO IBEROAMERICANO DE BIOMETRÍA 2025

11 JULIO, 2025 12h30-13h00
Conferencia Magistral Paralela:
Salón 1
Salón 2

11 JULIO, 2025 13h00-13h30
Ponencias Simultaneas

11 JULIO, 2025 13h30-14h30
Almuerzo

11 JULIO, 2025 14h30-16h30
Ponencias Simultaneas

11 JULIO, 2025 17h30-12h00
Conferencia de Clausura

CONFERENSISTAS
Dr. Eugenia Ferreira.
Universidad Catolica Peru

CONFERENSISTAS
Dr. Ángel Rafael Vargas Valencia
Universidad de Cádiz

CONFERENSISTA
Dra. Purificación Vicente Galindo.
UNAM, Salamanca, España

*

Conferința, la Hotel *Sheraton*.

Toate lucrările în spaniolă.

Spectacol de inaugurare a Conferinței UNIME.

Participanți din țări precum Spania, Portugalia, Statele Unite, Columbia, Mexic, Argentina, Chile, Ecuador (13 țări), rectori, vicerectori, directori de doctorate, cadre didactice, studenți.

*

- Transformări digitale.
- Inteligență artificială.
- Limbaje de codificare.
- Multi-date în statistică.
- Sisteme inteligente.
- Toate modelele sunt imperfecte.

*

Onorat să fiu menționat de Rectorul Universității din Salamanca, Spania, Dr. Juan Manuel Corchado Rodríguez, în plenul conferinței.

Aplauzo!

Am donat cărți de-ale mele rectorului, vicerectorului și unor profesori.

*

Despre Inteligența Artificială: *DeepSeek Corpus* prezentat.

- IoT.
- *Data Science.*
- *Blockchain.*
- LLMs = *Large Language Models.*
- *Multi-Modal Self-Supervised Learning.*
- *Latent variable.*
- *Deep Generative Model.*
- *Auto-regulatory.*
- *Dynamic learning.*
- GPT are milioane de parametri.
- *Latent space.*

*

L-am întrebat pe Dr. Rodriguez dacă se poate introduce în Inteligența Artificială și: suflet, sentimente, stări sufletești?

*

Purificación Galindo Villardon prezintă lucrarea "Entre BiPLOTS y Neutrosofia: Evolución conceptual de las Técnicas Multivariantes para la Reducción de Dimensionalidad".

Remarc articolul "Reserva de Produccion de Fauna Chimborazo" folosește *multivariante y logica n-alectica neutrosofica* și *analysis multi-criterio*; autoare, Guicela Ati.

Din Statele Unite a participat și prof. univ. dr. Adriana Perez, de la Universitatea din Texas, Centrul de Științe Medicale din Houston, prezentând tot în spaniolă.

*

Sesiuni de matematici aplicate, în special statistică.

M-am simțit primit cu prietenie, au făcut multe poze cu mine.

Facultad de
Investigación

Se otorga el presente:

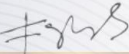
CERTIFICADO

A:

SMARANDACHE FLORENTIN

Por su valiosa contribución como conferencista en el IX Encuentro Iberoamericano de Biometría 2025, desarrollado del 09 al 11 de julio de 2025 en el Hotel Sheraton, Quito - Ecuador, con la ponencia titulada "Introducción a la Estadística Neutrosófica: Fundamentos y Aplicaciones", compartiendo conocimiento especializado y fortaleciendo el diálogo académico en torno a la biometría y sus aplicaciones. Organizado por la Gestión de Divulgación y Eventos Científicos de la Facultad de Investigación de la Universidad Estatal de Milagro.

Milagro, 22 de julio del 2025

Ing. Fabricio Guevara Velaz, Ph.D.
PRESIDENTE DEL COMITÉ CIENTÍFICO

Lic. Pablo Fabre Merchán, Ph.D.
DECANO DE INVESTIGACIÓN

Ing. Edwin Carrasquero Rodríguez, Ph.D.
VICERRECTOR DE INVESTIGACIÓN Y POSGRADO

COD: 345

VALIDA TU CERTIFICADO DESDE

<https://investigacion.unemi.edu.ec/validar-certificado/>

O ESCANEA CON TU LECTOR DE CÓDIGO QR

UNIVERSIDAD
DE SALAMANCA

UNIVERSIDAD
BERNARDO
O'HIGGINS

espol
Escuela Superior
Politécnica del Litoral

UNIVERSITAT
DE BARCELONA

UAlg
UNIVERSIDADE DO ALGARVE

+593 990 131 521

@ixencuentrobio

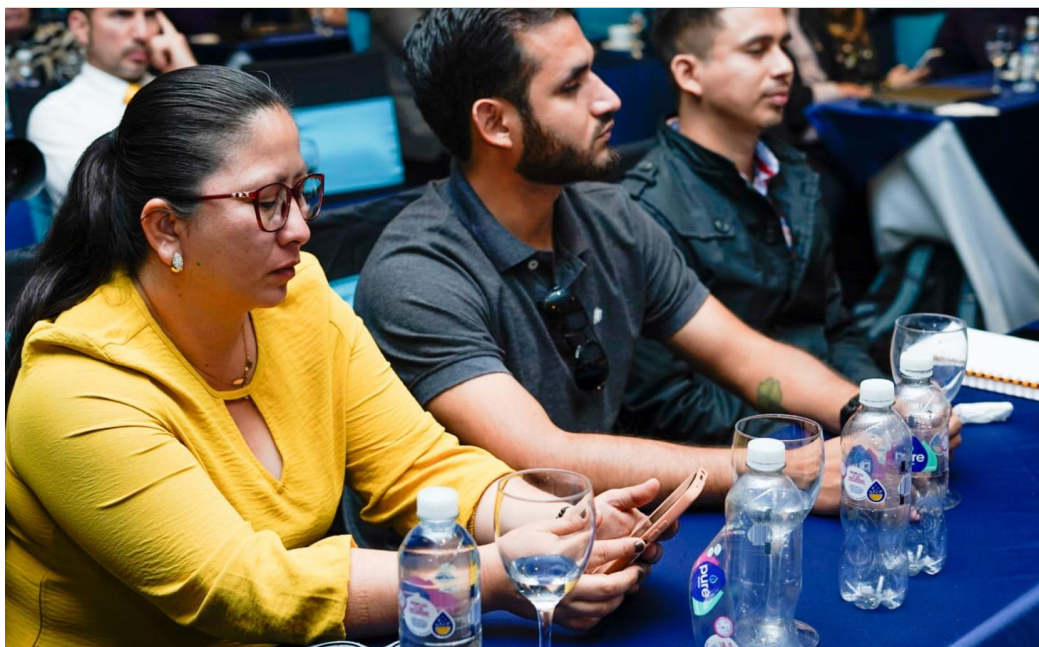
encuentroiberoamericanobiometria2025@unemi.edu.ec

@UNEMIDivulga

*

Avion, hotel select, mese la restaurante ne-au oferit organizatorii.
Ne răsfată!

*

Propun Analiza Dublă Variată:

Același eveniment (obiect) este evaluat:

- 1 De multiple surse (experți)
- 2 Și cu respect cu toate atributele care-l caracterizează.

*

Gabriela Bustos de la Universidad Estatal de Milagro, Ecuador, prezintă: “Financial Dynamics of Cooperatives of the Popular and Solidarity Economy of Ecuador: An Analysis Using the Tucker Model and Projection with Multidimensional Neutrosophic Regression”.

*

Întâlnit pe Director Dr. Enrique Vicente Rivera, Profesor de la Universitatea din Salamanca, Spania, despre factorii de risc în maladii cardiovasculare.

*

Universidad Estadual de Milagro (UNEMI), Escuela Superior Politécnica del Litoral. Rectorul UNEMI este Dr. Fabricio Guevara Viejo.

*

Dr. Purificación Galindo Villardón de la Departamento de Estadística, Universidad de Salamanca, Spania, prezintă conferința “STATIS Neutrosófico Multivariante para detectar cambios Alpha, Beta e Gamma en datos de autopercepcion”.

M-a invitat să vin la o conferință la Salamanca. Mă sponsorizează.

*

- Obiectiv (idei de la doctori) vs. subiectiv (idei de la pacienți) despre simptomele unei boli (diagnosticuri).
- Sobreestimar – subestimar.
- Subsemnare.
- STATIS extins la STATIS neutrosofic rafinată.

*

Johnny Pambabay Calero, Centrul de Studii și Investigații Statistice al Facultății de Științe Naturale și Matematică (ESPOL, Guayaquil, Ecuador), prezintă: "Urban Shadows in Latin America: Detection of crime hotspots using multivariata Geospatial and Neutrosophic Analytic Hierarchies Process (NAHP)".

*

Dr. Purificación Galindo Villardón, Universidad de Salamanca, Spania, ține conferința de închidere: "Neutrosofia: Evolución Conceptual de las Técnicas Multivariantes para la Reducción de Dimensionalidad".

Predomină statisticienii.

Au participat peste 250 de experți din 13 țări. Peste 20 de conferințe magistrale, 70 de prezentări, 4 cursuri specializate.

*

La 2800 metri altitudine e Quito. 300.000 locuitori, în zona muntoasă. 705 ecosisteme aici.

Un vulcan locuit (erupe la fiecare 4000 de ani).

84 de vulcani în Ecuador.

La mitad del mundo

La mitad del mundo (la jumătatea lumii), în localitatea San Antonio de Pichincha. Sit turistic și cultural celebru, la nord de Quito.

Numele-i provine de la faptul că aici se credea că trece linia imaginară care divide Pământul în Emisfera Nordică și Emisfera Sudică (linia Ecuatorului). Vizitatorii stau aici cu un picior în fiecare emisferă.

*

Un monument impunător de 30 de metri e punctul central al complexului, construit pentru a marca linia ecuatorială așa cum a fost calculată de o misiune geodezică franceză din secolul al XVIII-lea.

Pe vârful monumentului, un glob pământesc.

*

Măsurătorile GPS mai recente au arătat că linia ecuatorială reală este de fapt la aproximativ 240 de metri mai la nord de monument.

Dar *Ciudad Mitad del Mundo* rămâne o atracție turistică foarte populară.

O replică a unui oraș colonial spaniol, cu magazine de artizanat și restaurante care servesc mâncăruri locale.

Un Planetariu cu informații de geografie și astronomie.

Sunt și diverse muzee: *Muzeul Etnografic Mitad del Mundo*, care prezintă cultura indigenă a Ecuadorului; *Muzeul Intiñan*, interactiv, unde se demonstrează fenomene fizice asociate cu Ecuatorul, cum ar fi efectul Coriolis.

*

Efectul Coriolis este o forță inerțială (sau o forță “fictivă”, “aparentă”). Acționează asupra obiectelor în mișcare atunci când sunt observate dintr-un sistem de referință rotativ.

Cu alte cuvinte, nu este o forță reală care împinge obiectele, ci mai degrabă o consecință a faptului că Pământul se rotește și noi observăm mișcarea din această platformă rotativă.

*

Cum funcționează? Să ne imaginăm un avion care zboară de la Polul Nord spre Ecuator. Pilotul menține direcția perfect sudică, dar, pe măsură ce avionul se deplasează, pământul de sub el se rotește spre est din ce în ce mai repede, pe măsură ce se apropie de Ecuator.

Din perspectiva unui observator de pe pământ (care se rotește și el), avionul va părea să devieze spre vest (la dreapta direcției de zbor), chiar dacă el a zburat într-o linie dreaptă față de spațiu.

Avionul a păstrat viteza unghiulară a punctului de plecare, dar pe măsură ce se apropie de Ecuator, punctele de pe Pământ de sub el au o viteză liniară mai mare spre est, lăsând avionul în urmă.

*

Pe Pământ, efectul Coriolis devine semnificativ pentru mișcări pe distanțe mari și pe perioade lungi de timp.

De pildă, în Emisfera Nordică, obiectele în mișcare (vântul, curenții oceanici) sunt deviate spre *dreapta* direcției lor inițiale de mișcare, iar în Emisfera Sudică sunt deviate spre *stânga* direcției lor inițiale de mișcare.

La fel, efectul Coriolis, în formarea și rotirea sistemelor meteorologice mari. În Emisfera Nordică, ciclonii se rotesc în sens antiorar, iar în Emisfera Sudică, în sens orar.

*

Că tot e despre războaie plină media în ultima vreme: artileria trebuie să ia în considerare efectul Coriolis pentru a calcula cu precizie traiectoria proiectilelor pe distanțe lungi.

*

Un mit popular spune că efectul Coriolis influențează direcția în care se scurge apa dintr-o chiuvetă sau toaletă (în sens orar într-o emisferă și antiorar în cealaltă). Dar forțele Coriolis sunt mult prea slabe pentru a afecta o cantitate mică de apă. Direcția de scurgere este, de fapt, influențată de forma chiuvetei sau de modul în care este scos dopul.

*

Vizităm: *Jardin de Agaves*. Prima în America Latină. 27 de tipuri diferite de agave.

*

Situată la *Reloj Solar Quitsato* în Cayambe, grădina expune specii de agave din diverse regiuni ale Americilor, chiar și varietăți ornamentale, de *mezcal* și de *pulque*.

Un muzeu viu, unde vizitatorii învață să distingă speciile de agave.

Se degustă seva de agave (numită *chaguarmishqui* în Ecuador) și derivatele sale, cum ar fi mierea și *guarango* (o băutură fermentată).

Revalorizarea plantei de *penco* (agavele andine), transformând-o dintr-o plantă cu valoare comercială scăzută într-o resursă care sprijină asociațiile locale, ca *La Mishkita*, care vinde zilnic litri de sevă.

*

Chaupi-Miski, sintagmă în limba indigenă Kichwa (Quechua), vorbită în Anzi, inclusiv în Ecuador.

Se referă la inima plantei de agave.

Chaupi înseamnă “mijloc” sau “jumătate”.

Miski înseamnă “dulce” sau “gustos”.

Aș traduce *Chaupi-Miski* ca “dulceața de la jumătate” sau “gustul mijlocului”, “gustul inimii”.

*

“La suerte de cada día depende de como se la afronte desde la primera hora de la mañana”. (Soarta fiecărei zile depinde de cum o înfrunți încă din prima oră a dimineții.)

Atitudine proactivă. Puterea modelatoare a primelor momente ale zilei. Memento că nu întâmplările exterioare definesc neapărat traiectoria zilei, ci mai degrabă busola internă.

¡Linda Noche!

*

Actividad Cultural Taller la Bola. 18h30min.

Grupul ecuadorian *Taller La Bola* este o organizație culturală dedicată studiului, interpretării și promovării instrumentelor muzicale precolumbiene.

Fondată în 1991, misiunea lor este de a revitaliza și aduce în prezent acest bogat patrimoniu prin concerte, ateliere, cercetare.

Fuzionează sunetele ancestrale cu ritmuri moderne, oferind o experiență unică ce traversează timpul și istoria.

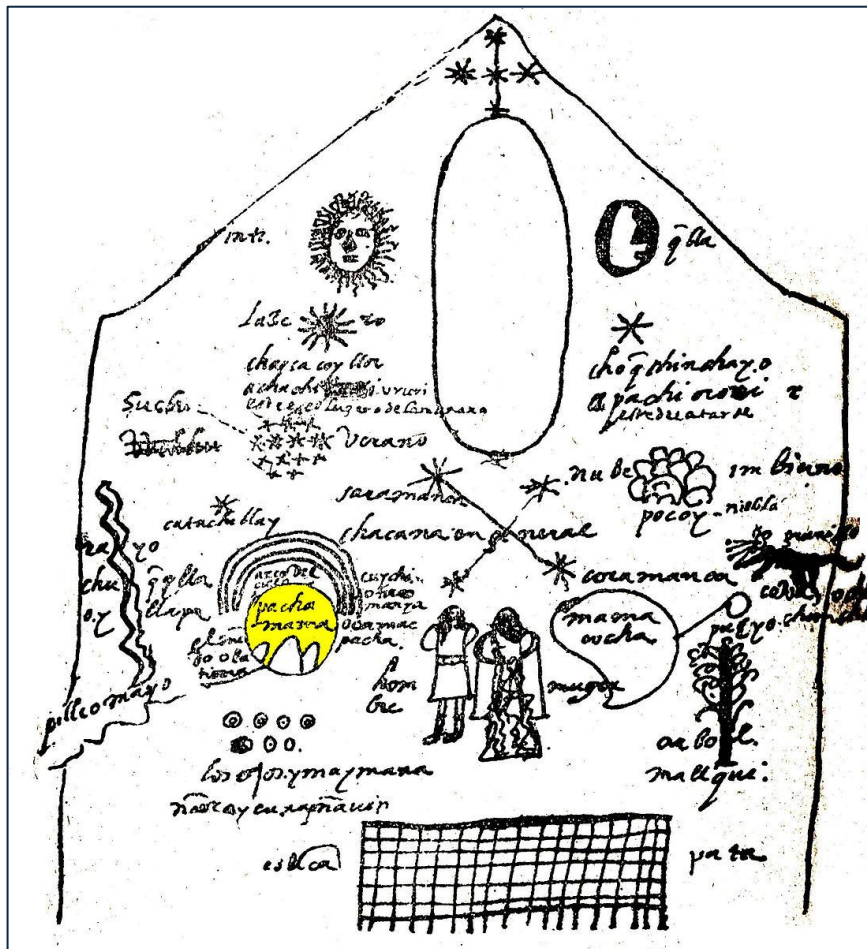
Cu grupul muzical *Taller la Bola*.

*

În GO Hotel Quito, la etajul 17, la cină (*cena despledida*), după conferință.

Pacha Mama

Pacha Mama (sau Pachamama), în religia Quechua, înseamnă *Madre Tierra* (Mama Pământ). Termenul *Pacha* înseamnă “univers”, “tume”, “timp” sau “pământ”.

Pacha Mama în cosmologie,
ilustrată de Juan de Santa Cruz Pachacuti Yamqui Salcamaygua (1613).

Pacha Mama este considerată Mama Pântului, zeița fertilității și a tuturor elementelor naturii care susțin viața. Ea este cea care hrănește și oferă recolte, aduce ploaia, asigură bunăstarea.

Este văzută ca o ființă dătătoare de viață, protectoare a oamenilor, a animalelor și a plantelor. Nu e doar o metaforă, ci o entitate vie și respectată.

Relația cu *Pacha Mama* este una de reciprocitate: ea oferă, iar oamenii trebuie să o respecte și să-i aducă ofrande.

Pago a la Tierra (plata pământului) sau *Despacho* sunt ofrande ritualice, în care se depun alimente, băuturi (cum ar fi *chicha*, un fel de bere de porumb), frunze de coca și alte obiecte simbolice în pământ, ca un act de mulțumire și de cerere a binecuvântărilor pentru viitor.

Ziua *Pacha Mama* este pe 1 august.

Fotografii din Museo Nacional del Ecuador (MUNA)

Republica Dominicană — 13 iulie 2025

Am ajuns în Santo Domingo, Republica Dominicană, pentru o conferință despre intersecția dintre inteligența artificială și neutrosofie.

Am închiriat prin AirBnB un apartament în centrul orașului, lângă *Escuela de Negocio Barna* (Av. John F. Kennedy, Ensanche Naco).

*

Barna Management School (sau *Barna Business School*) este o școală de afaceri de prestigiu, fondată în 1999.

Prima școală de afaceri din Republica Dominicană și Caraibe. Oferă diverse programe de studiu, inclusiv masterate (EMBA, MBA) și programe de management.

*

Republica Dominicană, țară insulară din Caraibe, împarte insula Hispaniola cu Haiti. Diversitate etnică. Climă tropicală.

La Hispaniola a fost “descoperită” și denumită așa de Cristofor Columb în 1492, în timpul primei sale călătorii în Americi.

Santo Domingo, fondat în 1496 de fratele său, Bartolomeu Columb, a fost prima așezare europeană permanentă din Lumea Nouă. Bază logistică pentru cucerirea de teritorii din emisfera vestică.

*

Spaniolii au exploatat resursele (mai ales aurul, au decimat populația indigenă Taíno prin boli, război, muncă forțată).

Pentru a înlocui forța de muncă, au început să aducă sclavi africani.

În secolul al XVII-lea, francezii s-au stabilit în partea de vest a insulei. Au creat colonia Saint-Domingue (care a devenit ulterior Haiti).

*

Prin Tratatul de la Basel din 1795, Spania a cedat întreaga insulă Franței.

A urmat Revoluția Haitiană, eveniment crucial nu doar pentru Haiti, ci pentru întreaga regiune a Caraibelor și, în particular, pentru partea de est a insulei Hispaniola, adică viitoarea Republică Dominicană.

Saint-Domingue era una dintre cele mai bogate colonii franceze, prosperând pe baza plantațiilor de zahăr și a unei populații masive de sclavi africani.

Revolta sclavilor, inițiată în 1791 și condusă de figuri precum Toussaint Louverture, a fost singura revoltă de sclavi de succes din istorie. A culminat cu declararea independenței Haitiului în 1804.

Deși partea spaniolă fusese cedată, prezența franceză acolo era slabă. În 1801, Toussaint Louverture a invadat partea spaniolă, a proclamat abolirea sclaviei pe întreaga insulă și a unificat-o sub controlul său.

*

În 1809, cu sprijin britanic și cu o revoltă locală, populația din partea spaniolă a reușit să-i expulzeze pe francezi și să se întoarcă sub dominație spaniolă, într-o perioadă cunoscută sub numele de "Espania Boba" (Spania Proastă/Nebunatică), din cauza lipsei de interes și investiții din partea Spaniei.

După o scurtă perioadă de independență auto-proclamată ca "Republica Haiti Spaniolă" în 1821, președintele haitian Jean-Pierre Boyer a invadat din nou partea de est a insulei în 1822, unificând Hispaniola sub guvernul haitian.

Perioada de 22 de ani de ocupație haitiană a fost importantă pentru formarea identității naționale dominicane. Tensiuni culturale,

economice, rasiale. Dominicanii s-au simțit oprimați și și-au dezvoltat un puternic naționalist și anti-haitian.

*

Pe 27 februarie 1844, sub conducerea grupului secret “La Trinitaria” fondat de Juan Pablo Duarte, Matías Ramón Mella și Francisco del Rosario Sánchez, Republica Dominicană și-a declarat independența față de Haiti, marcând nașterea Primei Republici Dominicane.

*

După o scurtă reanexare de către Spania (1861-1865), Republica Dominicană și-a recâștigat definitiv independența.

Istoria sa ulterioară a fost marcată de instabilitate politică, dictaturi (cum ar fi cea a lui Rafael Trujillo, 1930-1961) și multiple intervenții ale Statelor Unite (1916-1924 și 1965-1966).

O istorie tumultuoasă.

Conferința despre inteligență artificială și neutrosofie – 14 iulie 2025

Prima zi a Conferinței “Artificial Intelligence and Neutrosophy”, la Universitatea din Santo Domingo (UASD). Instituție academică de stat, cea mai veche universitate din Americi (fondată în 1538).

*

Prelegere inaugurală de Prof. Dr. Maykel Yelandi Vazquez, în Aula 1. Vreo 50 de studenți și cadre didactice.

*

Am fost introdus, cu o scurtă prezentare a activității mele științifice (în special introducerea teoriilor neutrosofice).

Am prezentat despre originea logicii neutrosofice și aplicații.

*

De unde mi-a venit ideea?

În România socialistă, le-am explicat, ni se tot preda despre *dialectică*, sau dinamica dintre contrarii.

Mi s-a părut că este incompletă, deoarece s-a ignorat că în lupta contrariilor intervin și neutralele dintre ele, care ajută de o parte sau alta.

Înclinând balanța spre unul sau altul dintre oponenți.

*

Maykel a ținut o conferință magistrală! Ca un actor talentat, antrena întreaga sală, stăpânea atmosfera.

*

La restaurantul *Marijó*, după conferință.

Întotdeauna testez mâncare specific locală.

La bandera dominicana: arroz blanco, habichuelas guisadas, pechuga empanizada o a la plancha, plátano maduro, ensalada verde, aguacate (orez alb, fasole gătită - tocană, piept de pui pane sau la grătar; banane coapte, salată verde, avocado).

*

1 dolar american (USD) este echivalent cu aproximativ 60,36 pesos dominicani (DOP).

*

Tropical Marijó - băutură alcoolică dulce dominicană.

*

Aperitiv: *Flan de coco tierno con helado* (flan de nucă de cocos fraged cu înghețată).

Flanul este un desert dulce, cu textură netedă și delicată, popular în multe culturi, în special în America Latină, Spania și Franța. Este o budincă cremoasă, făcută de obicei din ouă, lapte (sau smântână), zahăr și arome (cum ar fi vanilia). Se coace la bain-marie (adică într-un vas cu apă) și este adesea acoperit cu un strat subțire de caramel lichid, care se formează în timpul coacerii și se scurge deasupra flanului la servire.

*

Pe unde mă mai duce viața mea...

*

Alejandro Leyva, fiul lui Maikel Leyva Vazquez, are 16 ani și este în clasa a XI-a.

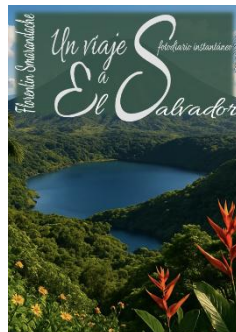
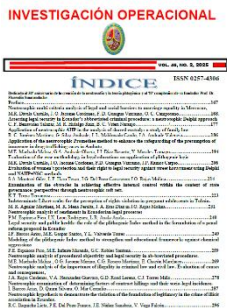
*

Am distribuit câteva zeci de cărți, titlurile:

1). *Investigación Operational*, vol. 46, No. 2, 2025, Cuba, despre aplicatii ale logicii neutrosofice;

2). *Neutrosophic Sets and Systems*, vol. 71, 2024, cu articolele prezentate la Universitatea din Havana, în 2024;

3). “Un viaje a El Salvador: fotodiario instantáneo” (O călătorie în El Salvador: fotojurnal instantaneu), de Florentin Smarandache, 2025.

A doua zi de conferință – 15 iulie 2025

A doua zi de conferință la Universitatea din Santo Domingo privind Inteligența Artificială. Notez:

- competiții între tipuri de AI: ChatGPT, Gemini, DeepSeek și alte LLM-uri; meta-LLM este mai bun;
- există *bots* (roboți) care trimit și răspund la mesaje ca o persoană reală, interactivi, fără să-ți dai seama că-s... artificiali;
- mașinile vor lua 50% din locurile de muncă;
- riscurile folosirii IA;
- AI trebuie să fie etică, sigură și transparentă;
- diversitate, nediscriminare, responsabilitate ecologică;
- securitate, soliditate;
- algoritmi să fie neutri (nu părtinitori);
- privatizarea informației - ce nivel de sensibilitate are?
- *¿Estamos perdiendo creatividad con el avance de la Inteligencia Artificial?* (Pierdem creativitatea odată cu avansarea Inteligenței Artificiale?);
- teme multimodale;
- *how to use LLM?* (cum să folosim LLM?);
- se folosește bi-codificare;
- rezultă ceea ce e probabil, care nu este neapărat realul;
- căutări pe Internet în timp real;
- codul *python* se folosește;
- probabilitatea Bayesiană este mai folosită: $P(A|B)$;
- secolul informaticii este secolul XXI;
- roboți umanoizi;
- sistem de gândire digitală;

- gestionarea incertitudinii;
- algoritmi transparenți;
- un lider digital trebuie să fie vizionar, facilitator, organizator, executor;
- *homo-cyber*;
- IA substituie munca umană, sau o completează?
- deprofesionalizare...
- *Inteligența Artificială nu știe ce nu știe (!)*

*

Discuții aprinse, interesante, întrebări curioase... toată Aula 1 a universității e plină ochi.

Prof. univ. dr. Maikel Yelandi Leyva Vázquez conduce prezentarea.

Toți din aulă utilizează LLM-uri.

Profesorul și prietenul Maikel Yelandi Leyva Vázquez este un academician și cercetător proeminent, cu origini cubanezo-ecuadoriene.

Și-a început formarea ca Inginer în Informatică la Universitatea de Științe Informatică din Havana. Ulterior, și-a consolidat pregătirea obținând titlul de doctor în Științe Tehnice. De-a lungul carierei sale, Dr. Leyva Vázquez a deținut diverse funcții de conducere în instituții universitare de renume atât în Cuba, cât și în Ecuador, inclusiv rolul de Director General la UNIANDES Babahoyo și cel de profesor la Universitatea din Guayaquil. Ocupă în prezent poziția de Coordonator al Masteratului în Gestiunea și Analiza Datelor, cu specializare în Inteligență de Afaceri, la Universitatea Bolivariană din Ecuador. Recunoscut la nivel internațional, el este Președintele Asociației Latinoamericane de Științe Neutrosofice (ALCN) și se numără printre cei mai citați cercetători din domeniul neutrosofiei, cu peste 10.000 de citări pe *Google Scholar*. Ariile sale de specializare cuprind hărțile cognitive fuzzy, inteligența artificială, învățarea automată, numerele neutrosofice.

Playa Boca Chica — 16 iulie 2025

Mulți haitieni emigrați în Republica Dominicană; limba lor, creola franceză, nu se înțelege de un francez; dar destui vorbesc și franceza clasică; de fapt, franceză vorbesc doar cei care au învățat-o la școală.

*

La restaurantul “Asadero Doña Pula” (diminutiv feminin hispanic).

Un loc popular, având mai multe puncte de vânzare în Santo Domingo, inclusiv una pe Avenida Máximo Gómez, vizavi de Teatrul Național.

*

Servesc un *Mofongo Clásico*, un fel de mâncare emblematică în bucătăria dominicană, apreciată pentru gustul bogat.

Bananele verzi (*plátano verde*) sunt ingredientul fundamental. Sunt coapte (prăjite) până devin moi, dar nu dulci, în ulei de măsline. Se adaugă bucăți crocante de carne de porc prăjită (*chicharrones*), care adaugă o textură crocantă și o aromă sărată distinctivă. Cu usturoi, adesea proaspăt, pisat, care contribuie la aroma intensă a preparatului. Un bulion (*caldo*) este folosit pentru a umezi amestecul și a-i da o consistență mai moale și mai savuroasă.

*

Mi se povestește și modul de preparare: Bananele verzi sunt curățate și tăiate în bucăți, apoi prăjite în ulei fierbinte până se înmoaie și devin ușor aurii. După prăjire, bucățile de banană sunt transferate

într-un *pilón* (un mojar mare din lemn). Aici se pisează împreună cu *chicharrones* și usturoiul.

Pe măsură ce se pisează, se adaugă treptat bulion cald, până când amestecul ajunge la o consistență omogenă și maleabilă, dar încă densă. Nu trebuie să devină o pastă moale. Amestecul este adesea format în mingi sau în jumătăți de sferă.

*

Ne mutăm, după conferință, în cartierul estic al Capitalei, aproape de plajă și baie.

*

Mama Juana este alcool natural preparat din orez, băutură dominicană tradițională.

*

Playa Boca Chica.

Baie în Marea Caraibelor, seara, când se nnoptase.

Poeticește...

Și plimbarea de-a lungul țărmului...cu gândurile mele...

Un tânăr...de șaptezeci de ani

lumină...

Melancolia unei vieți trecute.

Santo Domingo – 17 iulie 2025

Raffo. El Autentico Sabor Venezolazo în Mega Centro (Santo Domingo).

*

Am expediat prin poștă șapte cărți neutrosofice profesorilor din San Salvador, de la *Universidad Tecnológica de El Salvador (UTES)*.

*

Santo Domingo mi se dezvăluie ca un oraș vibrant, un mozaic de contraste care pulsează neîncetat.

Diminețile dominate de o agitație frenetică, cu străzi animate de oameni grăbiți și un cor de claxoane.

O energie ce te prinde inevitabil.

*

Când ziua se apropie de sfârșit, capitala dominicană își încetinește ritmul. O atmosferă tihnită, în armonie cu stilul de viață al localnicilor.

Clima tropicală, cu umiditatea sa constantă și căldura adesea copleșitoare, mă face să prețuiesc fiecare oază de răcoare: umbra unui palmier, adierea subtilă a brizei.

*

Odată cu lăsarea serii, muzica rap, cu rădăcinile sale adânci în cultura africană, începe să răsună de peste tot.

Serile dominicane sunt și o experiență sonoră distinctivă. O imersiune în ritmul locului.

Câte o melodie care te însoțește de la forfota centrului până la liniștea coastei.

Peștera Paradisului (Santo Domingo) – 18 iulie 2025

La Cueva del Edén din Santo Domingo (Peștera Paradisului).

Pe scări întortocheate, coborâm în peștera plină de apă – facem și baie: eu, Maikel și Alejandro.

Pietroasă, ne scrijelim la picioare.

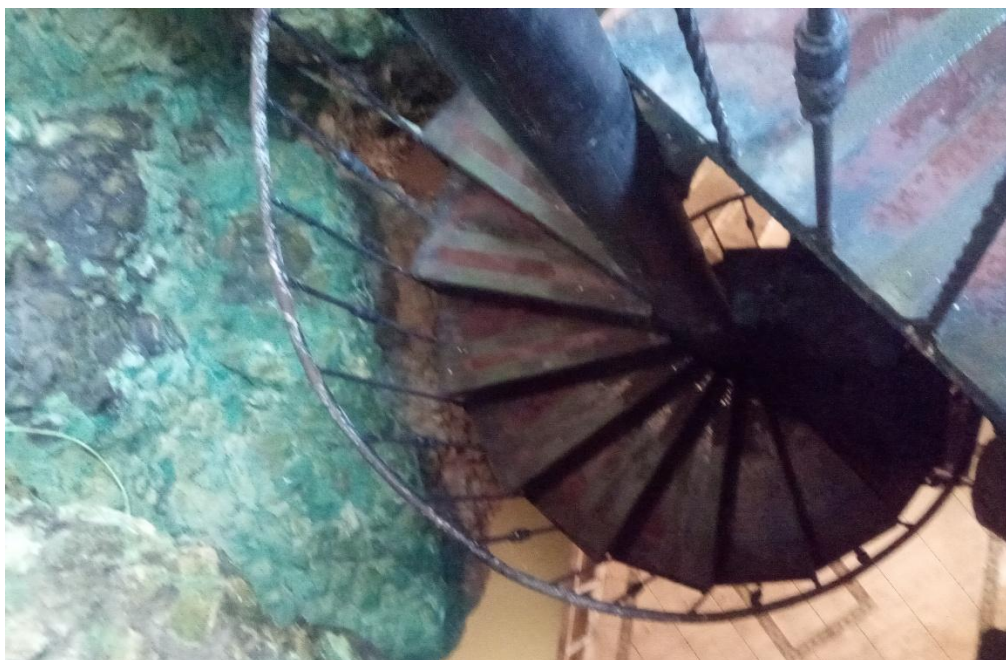
Bem lichior local.

*

La Cueva del Edén este un proiect ecoturistic și agroturistic.

Vizitatorii se pot bucura de piscine în aer liber și de un centru de masaj.

Pe lângă explorarea celor două peșteri milenare, pot participa la activități precum prăjirea cafelei sau pot crea propria ciocolată.

*

Republica Dominicană se mândrește cu plaje idilice precum Punta Cana și Bávaro, cu insule paradisiace precum Saona (pentru explorarea recifelor de corali). Interiorul insulei ascunde munți impunători, inclusiv Pico Duarte, cel mai înalt vârf din Caraibe, și cascade spectaculoase precum Damajagua, completate de peșteri misterioase și lagune cristaline.

Ceremonie búdú (barrio Mendoza) — 19 iulie 2025

În periferia (*barrio*) Mendoza, pentru o presupusă ceremonie *búdú*, de haitieni emigrați în Dominicană. (De fapt, niște vraci.)

Ritualuri în creolă, cu lumânări, cranii umane, clinchete...precum ghicitorii care pretind că văd viitorul...

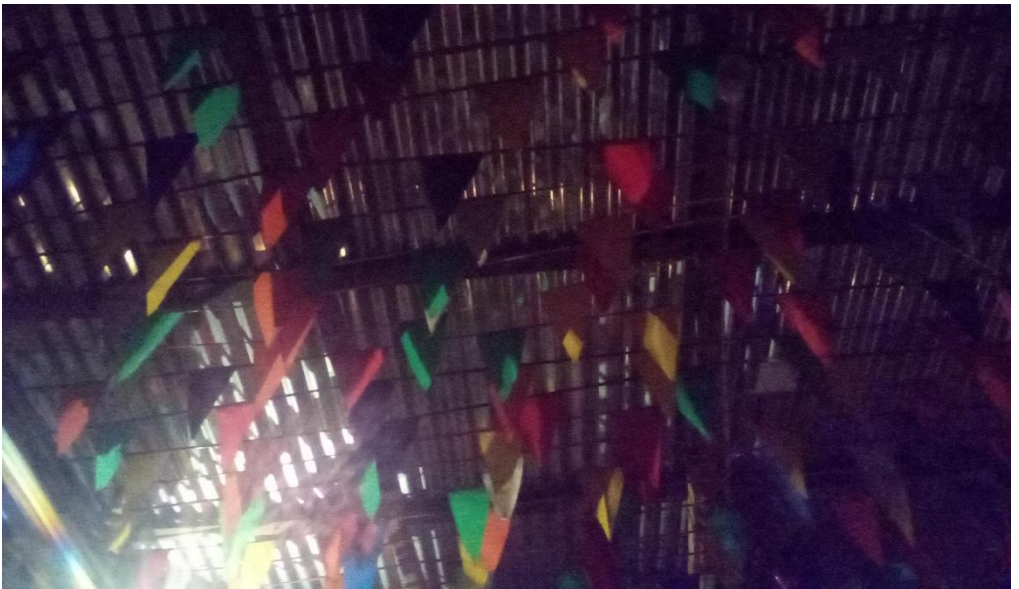
Efectul Placebo. Să te faci să crezi că vei fi mai bine.

I se dă să bea (lui Maikel) rom tare...Misticism.

Din Santo Domingo la Punta Cana — 20 iulie 2025

Accesul la internet e dificil. La fiecare rețea (*red*, în spaniolă), se intră cu parolă. Dacă ieși din rază, se pierde conexiunea.

Alteori rețeaua este aglomerată și merge anevoios.

Trebuie să țin legătura cu revista și colaboratorii.

*

Climă tropicală, umidă. Foarte cald la prânz.

Populația în procent de 80% de origine africană, urmașii lucrătorilor pe plantații aduși de coloniștii spanioli.

Albi, cam 10%.

Pomi înfloriți, verdeață multă.

*

Muzica *rap*, de origine africană, la modă în Dominica (sau muzică neagră).

*

Pe *Autopista Las Américas*, cu un taxi *uber*, mergem la Aeroportul Internațional *Las Américas*.

*

Tres tristes tigres tragaban trigo en un trigal. (Trei tigri triști mâncau grâu într-un lan de grâu.)

Acesta este un *trabalenguas* (un “învârtitor de limbă”), folosit pentru a exersa pronunția sunetului “r” (diferit de dublul “rr”), rulat o singură dată, ca în română “mare”, “pere”: în cuvinte precum *tres* (trei), *tristes* (triști), *trigo* (grâu), *trigal* (lan de grâu).

*

Trecem pe lângă palatul Președintelui Abinader.

Luis Abinader Corona, actualul președinte al Republicii Dominicane (din august 2020), este un om de afaceri important din sectorul turismului; liderul Partidului Revoluționar Modern (PRM).

*

Exclamă taximetrista:

— Se schimbă guvernele, dar politica rămâne aceeași – conduce Statul Profund.

*

Cu autobuzul din Santo Domingo până la Punta Cana.

Avem conexiune la internet și televizor, aer condiționat (ce bine, în această căldură sufocantă!).

*

Trecut de miezul nopții, din aeroportul Punta Cana (PUJ), cu *Arajet Airlines*, companie aeriană dominicană, low-cost. A început operațiunile pe 15 septembrie 2022 și operează zboruri către destinații din America de Nord, Centrală și de Sud.

Spre Guayaquil (Ecuador), 3^{1/2} ore de zbor.

*

Când zbori cu avionul, îți riști viața...în fiecare clipă!

Epilog: Cartografierea unei întoarceri

Avionul decolează din Punta Cana, lăsând în urmă albastrul intens al Caraibelor, iar distanța fizică îmi permite să desenez o hartă a ideilor adunate în această călătorie intensă. O călătorie care a început sus în Anzi și s-a încheiat pe țărmurile mării care a văzut nașterea Lumii Noi nu este doar o călătorie geografică, ci un arc de cunoaștere care a conectat două lumi aparent dispartate.

În Ecuador, în mijlocul dezbaterilor despre biometrie, am găsit un ecou profund al viziunii andine asupra lumii. Filosofia lui Pacha Mama, cu accentul său pe reciprocitate și echilibru, mi-a amintit că — cu mult înainte de a formaliza „n-alectica” — culturile antice înțelegeau deja universul ca o dinamică a componentelor multiple, unde centrul și neutralitatea sunt la fel de importante ca extremele. Știința care caută să măsoare viața a întâlnit înțelepciunea care o venerează.

Apoi, în Republica Dominicană, dezbaterea despre Inteligența Artificială s-a dovedit a fi un câmp fundamental neutrosolic. Ne confruntăm cu sisteme care nu funcționează cu certitudine absolută, ci cu probabilități; algoritmi care se luptă cu prejudecăți și incertitudine; și o întrebare fundamentală pe care mi-am pus-o cu voce tare: vom putea într-o zi să introducem în IA concepte umane precum sentimentul sau sufletul? IA, în starea sa actuală, nu știe ce nu știe, devenind exemplul perfect al unui agent care operează într-o stare constantă de incertitudine.

Neutrosafia a fost firul invizibil care a legat biometria andină de IA caraibiană. S-a dovedit a fi o gramatică comună pentru analizarea atât a complexității identității umane, cât și a incertitudinii inteligenței artificiale.

Această călătorie, ca atâtea altele, a fost și o reflecție asupra timpului. M-am văzut, un „șaptezeci de ani”, mergând pe plaje și pe holurile universității, împărțind idei cu noile generații de cercetători. Fiecare conversație, fiecare carte donată, fiecare fotografie a devenit un act împotriva uitării, un efort de a construi punți care să dureze.

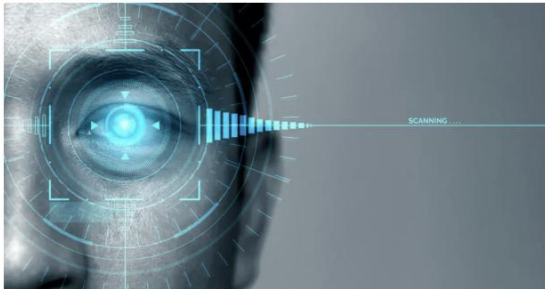
Întoarcerea acasă nu este un sfârșit. Este o pauză pentru a procesa, a scrie, a conecta punctele de pe hartă. Turneul academic s-a încheiat, dar călătoria ideilor, cea care caută echilibrul între cunoscut, fals și incert, abia a început. Din nou.

Referințe media

En Quito se desarrolla el IX Encuentro Iberoamericano de Biometría

julio 9, 2025 Noticias, Tecnología

Compartir: [+](#) [f](#) [X](#) [e](#) [w](#) [in](#) [t](#)

En un momento donde los datos son el nuevo petróleo y la humanidad enfrenta desafíos sin precedentes desde crisis sanitarias hasta transformaciones productivas aceleradas por la inteligencia artificial, la biometría y la digitalización se han convertido en herramientas esenciales para tomar decisiones más inteligentes, oportunas y sostenibles. Con ese enfoque, del 9 al 11 de julio, Quito será sede del IX Encuentro Iberoamericano de Biometría (EIB 2025), una cita científica de alto nivel que pondrá a Ecuador en el centro del debate académico y tecnológico de la región.

Organizado por la Universidad Estatal de Milagro (UNEMI), con el respaldo de la Universidad de Salamanca (España) y el Consejo Español de Estudios Iberoamericanos, este congreso reunirá a más de 250 expertos de 13 países, entre investigadores, académicos, estudiantes y líderes institucionales, para abordar cómo la biometría, la estadística avanzada y la inteligencia artificial están transformando sectores clave como la salud, la logística, la economía, la seguridad, la educación y el cambio climático. JetSMART consolida su expansión en Ecuador y Sudamérica

La Universidad de Salamanca, una de las instituciones más antiguas y prestigiosas del mundo hispano, con más de 800 años de historia, ha puesto sus ojos en Ecuador como sede de un evento académico de primer nivel. Esta alianza académica reafirma el creciente liderazgo regional de la UNEMI en ciencia y tecnología. Uno de los momentos más esperados será la conferencia del Dr. Juan Manuel Corchado, rector de la Universidad de Salamanca y referente global en transformación digital e inteligencia artificial. El 9 de julio a las 13h30, Corchado presentará la ponencia "IA generativa y ciencia de datos: innovación sin límites", donde abordará cómo estas herramientas están impulsando una nueva era de soluciones inteligentes aplicadas a todos los sectores.

Museos de Quito abren en horario nocturno y con entrada a \$1

[Leer más](#)

Investigadores de la PUCE y la FES ofrecen un repositorio público de datos económicos y sociales del Ecuador

[Leer más](#)

Tecnología innovadora para la gestión sostenible del agua en Ecuador

[Leer más](#)

JetSMART consolida su expansión en Ecuador y Sudamérica

[Leer más](#)

Más de 60 variedades del mejor queso se podrán encontrar en la Feria Nacional en Cayambe

A su intervención se suma la conferencia del Dr. Carles Cuadras Avellana, especialista en métodos estadísticos multivariantes, quien presentará su trabajo sobre visualización factorial y distribución de datos complejos, un aporte clave para la comprensión de fenómenos sociales, médicos o ambientales a gran escala.

Estadística Neutrosófica: un nuevo paradigma para un mundo incierto

El EIB 2025 será también un espacio para profundizar en el uso de la Estadística Neutrosófica, una metodología emergente que permite trabajar con incertidumbre, contradicciones y ambigüedad, y que revoluciona la forma en que se analiza la información en escenarios complejos. El matemático Florentine Smarandache, creador de esta línea de pensamiento, tendrá un papel protagónico en las sesiones especializadas del evento y presentará una ponencia el 10 de julio de 10 de julio de 11h45 a 12h30.

Con 20 conferencias magistrales, 4 cursos especializados, mesas redondas y actividades de intercambio interdisciplinario, elcongreso se posiciona como un espacio clave para la ciencia aplicada en Iberoamérica.

Aplicaciones reales, impacto productivo y

El evento también contará con una destacada mesa redonda sobre investigación y toma de decisiones en sectores productivos, con la participación de líderes de ASOLOG, Pluslogistics y PRONACA, quienes presentarán casos reales de cómo la ciencia de datos está optimizando procesos en logística, transporte, producción y distribución.

La biometría, cuando se integra con modelos predictivos y analítica avanzada, puede transformar las industrias, las ciudades y la manera en que se gestiona el bienestar social.

Los trabajos presentados podrán postularse para publicación en revistas indexadas como Neutrosophic Sets and Systems (Scopus Q1), lo que garantiza visibilidad científica internacional y proyección académica para investigadores de la región.

Revise el programa completo en: <https://iberoamericano.unemi.edu.ec/es/>.

Compartir:

Leer más

Premios BIO: banca impulsa la sostenibilidad en Ecuador

Leer más

Salamanquesa reaparece en Galápagos gracias a restauración ecológica

Leer más

Ecuador moviliza financiamiento para la transición energética

Leer más

Publicidad sostenible: una respuesta urgente al impacto ambiental

Leer más

123 años para la paridad de género: el futuro digital no espera a las mujeres

Leer más

IBEROAMÉRICA BIOMETRÍA

Ecuador y España lideran en Quito el noveno Encuentro Iberoamericano de Biometría

• Quito, 8 jul (EFE).- Ecuador y España liderarán el noveno Encuentro Iberoamericano de Biometría, una cita de cooperación científica organizada por la Universidad Estatal de Milagro (Unemi) en colaboración con la Universidad de Salamanca (Usal), que tendrá lugar entre el 9 y 11 de julio en Quito.

AGENCIAS

09/07/2025 03:45

Quito, 8 jul (EFE).- Ecuador y España liderarán el noveno Encuentro Iberoamericano de Biometría, una cita de cooperación científica organizada por la Universidad Estatal de Milagro (Unemi) en colaboración con la Universidad de Salamanca (Usal), que tendrá lugar entre el 9 y 11 de julio en Quito.

En el encuentro participarán más de 250 expertos de 13 países, entre ellos España, Portugal, Estados Unidos, Colombia, México, Argentina y Chile, según anticiparon sus organizadores en un comunicado.

La intención de la cita es “compartir avances en biometría, estadística avanzada, e inteligencia artificial”, además de profundizar en sus posibles aplicaciones en sectores como “la salud, la educación y la economía”, entre otros.

Este encuentro también buscará impulsar la Estadística Neutrosófica, una “metodología emergente para modelar incertidumbre en entornos complejos” y que contará con la participación del propio creador de la teoría, el catedrático rumano Florentin Smarandache.

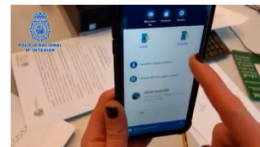
Además, y durante el desarrollo del congreso, se contará con una mesa redonda sobre investigación y toma de decisiones en sectores productivos, en la que participarán la Asociación Logística de Ecuador (Asolog), la empresa de logística Pluslogistics y la empresa cárnica ecuatoriana Pronaca.

Juan Manuel Corchado, rector de la Universidad de Salamanca y experto en inteligencia artificial, dará una conferencia sobre esta materia.

Corchado, presentado en este encuentro como un “referente mundial en inteligencia artificial”, expondrá sobre IA generativa y ciencia de datos “como motores de innovación sin límites”.

El rector de Usal intervendrá en este congreso tras verse el año pasado envuelto en una polémica sobre sus artículos como investigador, a raíz de una publicación del diario El País donde señalaba que Corchado pedía a sus trabajadores que incluyesen citas suyas falsas en sus trabajos para ganar prestigio.

Los mejores vídeos

De la ganga de Booking o Airbnb a la multa de la DGT: las estafas del verano

Posteriormente, la editorial científica Springer Nature retiró 75 artículos suyos y de sus colaboradores por sospechas de mala praxis, de acuerdo al mismo medio, y el Comité Español de Ética de la Investigación emitió un informe donde certificó la “manipulación deliberada” y “sistemática” del currículum del rector y recomendó a la Usal realizar una verificación exhaustiva. EFE

af/fgg/gbf

MOSTRAR COMENTARIOS

MUNDODEPORTIVO

Gabriel Rufián sentencia las imágenes filtradas de 'Torrente Presidente': "Un personaje fascista, homófobo y machista"

Los mejores vídeos

El PP achaca la falta de medios contra los incendios a la debilidad del Gobierno

Ecuador y España lideran en Quito el noveno Encuentro Iberoamericano de Biometría

09 julio 2025 - 03:38

🕒 2 minutos

Quito, 8 jul (EFE).- Ecuador y España liderarán el noveno Encuentro Iberoamericano de Biometría, una cita de cooperación científica organizada por la Universidad Estatal de Milagro (Unemi) en colaboración con la Universidad de Salamanca (Usal), que tendrá lugar entre el 9 y 11 de julio en Quito.

En el encuentro participarán más de 250 expertos de 13 países, entre ellos España, Portugal, Estados Unidos, Colombia, México, Argentina y Chile, según anticiparon sus organizadores en un comunicado.

La intención de la cita es «compartir avances en biometría, estadística avanzada, e inteligencia artificial», además de profundizar en sus posibles aplicaciones en sectores como «la salud, la educación y la economía», entre otros.

Este encuentro también buscará impulsar la Estadística Neutrosófica, una «metodología emergente para modelar incertidumbre en entornos complejos» y que contará con la participación del propio creador de la teoría, el catedrático rumano Florentin Smarandache.

Además, y durante el desarrollo del congreso, se contará con una mesa redonda sobre investigación y toma de decisiones en sectores productivos, en la que participarán la Asociación Logística de Ecuador (Asolog), la empresa de logística Pluslogistics y la empresa cárnica ecuatoriana Pronaca.

Juan Manuel Corchado, rector de la Universidad de Salamanca y experto en inteligencia artificial, dará una conferencia sobre esta materia.

Corchado, presentado en este encuentro como un «referente mundial en inteligencia artificial», expondrá sobre IA generativa y ciencia de datos «como motores de innovación sin límites».

El rector de Usal intervendrá en este congreso tras verse el año pasado envuelto en una polémica sobre sus artículos como investigador, a raíz de una publicación del diario El País donde señalaba que Corchado pedía a sus trabajadores que incluyesen citas suyas falsas en sus trabajos par aganar prestigio.

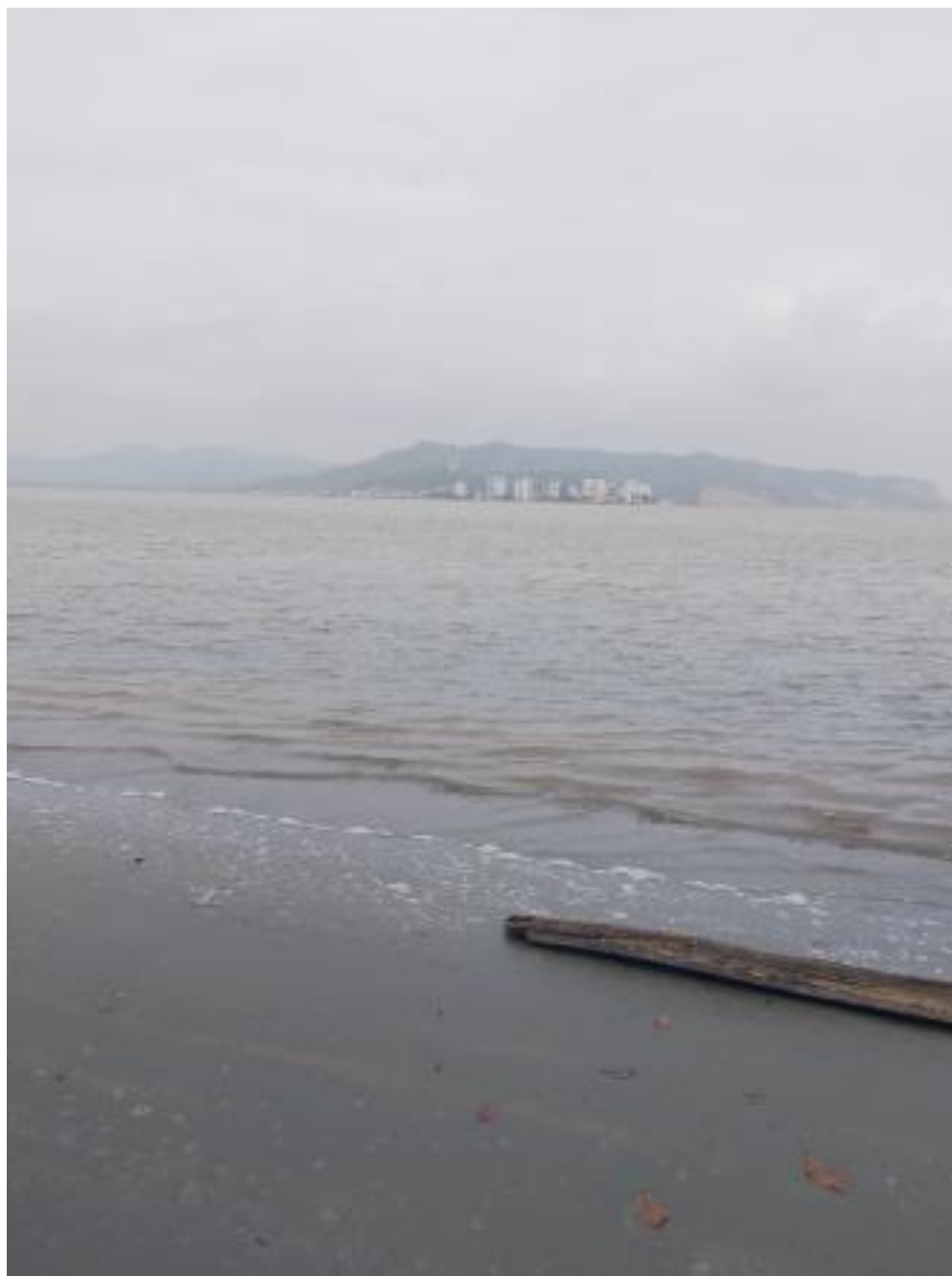
Posteriormente, la editorial científica Springer Nature retiró 75 artículos suyos y de sus colaboradores por sospechas de mala praxis, de acuerdo al mismo medio, y el Comité Español de Ética de la Investigación emitió un informe donde certificó la «manipulación deliberada» y «sistemática» del currículum del rector y recomendó a la Usal realizar una verificación exhaustiva.
EFE

Album fotografic

Această carte, un fotojurnal instantaneu, documentează turneul neutrosofic al profesorului Florentin Smarandache în Ecuador și Republica Dominicană, în iulie 2025. Volumul oferă o perspectivă personală asupra călătoriilor autorului către două conferințe științifice majore: „IX Encuentro Iberoamericano de Biometría 2025” din Quito, Ecuador, și „Artificial Intelligence and Neutrosophy” de la Universitatea din Santo Domingo, Republica Dominicană. Pe lângă participarea activă la sesiunile academice dedicate biometriei, inteligenței artificiale și neutrosofiei – unde a prezentat contribuțiile sale fundamentale la logica neutrosofică și a interacționat cu somități din domeniu – cartea surprinde și momente autentice din viața cotidiană și culturală a orașelor vizitate. De la petreceri cu prieteni hispanici și experiențe culinare locale, până la vizite în locuri emblematice precum „La Mitad del Mundo” din Quito și plaja Boca Chica din Santo Domingo, autorul își consemnează observațiile asupra peisajelor, tradițiilor și interacțiunilor umane. Textele sunt completate de imagini și de reflecții personale, adesea cu tente metaforice, transformând o călătorie academică într-o explorare multidisciplinară a științei, culturii și experienței umane, toate sub lentila conceptelor neutrosofice.

ISBN 978-1-59973-875-8

9 781599 738758 >